

kocioł

październik/listopad 2010

W pełnej gotowości

Józef Kijak
Dyrektor Wykonawczy

Rozpoczęliśmy sezon grzewczy 2010/2011 i uważam, biorąc pod uwagę aktualny stan urządzeń wytwórczych, że jesteśmy dobrze przygotowani, a nasi odbiorcy ciepła i energii elektrycznej mogą czuć się bezpiecznie.

W okresie tegorocznej kampanii remontowej przeprowadzone zostały remonty układów technologicznych zgodnie z opracowanym planem. Wyremontowane zostały podstawowe urządzenia wytwórcze oraz urządzenia ciągów technologicznych nawęglania, odpielania, gospodarki ściekowej, układów elektrycznych, a także aparatury kontrolno-pomiarowej. Prace remontowe

przebiegały bez zakłóceń, a stan techniczny wszystkich podstawowych urządzeń gwarantuje ich dobrą pracę w najbliższym sezonie grzewczym.

Do głównych prac wykonanych w czasie kampanii w szczególności należy zaliczyć:

- remont sieci grzewczej i pary technologicznej,
- remont średni turbozespołu TG 1, a także wykonaną diagnostykę turbozespołu,
- remont średni z rewizją wewnętrzną UDT kotła wodnego WP-120 nr 8,
- remonty kotłów parowych OP-140 nr 6 i OP-140 nr 7.

W trakcie postoju kotłów OP-140 przeprowadzono obszerne i szczegółowe badania techniczne części ciśnieniowej kotłów. W wyniku badań diagnostycznych na kotle nr 6 wykonano remont części ciśnieniowej związany głównie z wymianą odcinkową ekranów komory paleniskowej oraz naprawę elementów przegrzewaczy pary, wykonano także remont palników pyłowych, leja żużlowego, remonty średnie młynów węglowych i remont armatury.

Z kolei na kotle nr 7 wyremontowano część ciśnieniową, dokonując obszernej odcinkowej wymiany ekranów komory paleniskowej, wykonano także remont palników pyłowych oraz remont kapitalny OPP 1 i 2, naprawiono i zlikwidowano deformacje chłodnego leja, dokonano przeglądu aparatury elektrycznej i pomiarowej.

W NUMERZE:

Aktualności – Komunikaty – Wydarzenia

- Wyniki produkcyjne i ekologiczne
- Wiadomości nie tylko z branży

„Podczas spalania emitowane są do atmosfery pyły, które odkładając się w glebie, powodują szkodliwe dla zdrowia człowieka zanieczyszczenie metalami ciężkimi, tlenek węgla, tlenek azotu, dwutlenek siarki, chlorowodór, cyjanowodór, rakotwórcze dioksyny i furany”.

– Wrócił do EC „Będzin” str. 2-3

– W „Rycerskim”

„W spotkaniu uczestniczyli również pracownicy obchodzący w tym roku jubileusze pracy zawodowej.

Członek Zarządu **Sabina Apel** wraz z Dyrektorem Wykonawczym **Józefem Kijakiem** podziękowali jubilatowi i wyróżnionym pracownikom za owocną pracę i zaangażowanie na rzecz Spółki”.

str. 4-5

Z regionu

– Kształcenie w zawodzie

„Od przyszłego roku technika będą mogły kształcić w dwóch nowych zawodach: technik energetyk i technik gazownictwa. Poszerzenie kierunków jest niezbędne, ponieważ przedsiębiorstwa energetyczne borykają się z deficytem średniej kadry technicznej”.

str. 6-7

Warto przeczytać

– Kupić, nie kupić... oto jest pytanie str. 7

Z życia Spółki

- W Warszawie
- Mikołajki str. 8

W ramach działalności inwestycyjnej na kotle OP-140 nr 6 wykonano modernizację zabezpieczeń elektrycznych na rozdzielni 6kV 2RG, a na kotle OP-140 nr 7 wykonano modernizację tłumików hałasu, zabudowę układu pomiarowego temperatury pary na komorze wylotowej, prace związane z modernizacją zabezpieczeń elektrycznych na rozdzielni 6kV 3R6, wymianę silników wentylatorów spalin, modernizację analizatora części palnych, ponadto wykonano wymianę stacji komputerowych kotłów parowych i TG 1. Na kotle WP-70 nr 5 wykonano prace naprawcze wynikające z oceny stanu technicznego kotła.

Kocioł WP-120 nr 9 został skreślony z rejestru UDT, wobec czego nie stanowi już rezerwy ruchowej i nie podlegał pracom naprawczym.

Przeprowadzone prace remontowe i inwestycyjne zapewniają pełną dyspozycję ruchową nie tylko podstawowych urządzeń wytwórczych, ale również podstawowych ciągów technologicznych, tj.:

- wody grzewczej wraz z pompami,
- wody chłodzącej wraz z pompami,
- ciągu przygotowania wody zdeminiarowanej do uzupełnienia obiegu wodno-parowego i ubytków wody w sieciach ciepłowniczych,
- rozładunku i podawania węgla ze składowiska do zasobników przykottowych,
- elektrofiltrów wraz z instalacją pneumatycznego transportu pyłu do zbiornika retencyjnego,
- hydraulicznego odzulfiania kotłów,

- układu elektrycznego 110 kV, 6 kV, 0,4 kV zasilania potrzeb własnych,
- ciepłowniczego zasilania potrzeb własnych do celów ogrzewania.

Reasumując, w pełnej dyspozycji ruchowej do pracy w sezonie grzewczym 2010/2011 są urządzenia wytwórcze, tj.: kotły parowe OP-140 nr 6 i 7 oraz turbozespół 13UCK 80, kotły wodne WP-70 nr 5 i WP-120 nr 8 oraz wymienione wyżej urządzenia i ciągi technologiczne.

Istotnym czynnikiem świadczącym o przygotowaniu zakładu do sezonu grzewczego jest także ilość zgromadzonego w zakładzie paliwa. Obecnie zgromadzone zapasy węgla i mazutu znacznie przekraczają wielkości normatywne. Posiadamy również niezbędną ilość chemikaliów, która zapewnia nam ciągłość pracy stacji przygotowania wody przez najbliższe osiem miesięcy.

Jeśli chodzi o odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów, podpisaliśmy stosowne umowy z wyspecjalizowanymi firmami.

Zdjęcia: Jan Zarychta

Wyniki produkcyjne we wrześniu

ENERGIA ELEKTRYCZNA

Produkcja energii elektrycznej wyniosła 19 419 MWh brutto, w tym:

14 186 MWh w skojarzeniu oraz 5 233 MWh w kondensacji.

Miesięczny plan sprzedaży został wykonany w 122,7 proc.

CIEPŁO

Produkcja ciepła wyniosła 144 155 GJ.

Miesięczny plan sprzedaży ciepła został wykonany w 258,0 proc.

Wyniki produkcyjne w październiku

ENERGIA ELEKTRYCZNA

Produkcja energii elektrycznej wyniosła 50 088 MWh brutto, w tym:

31 678 MWh w skojarzeniu oraz 18 410 MWh w kondensacji.

Miesięczny plan sprzedaży został wykonany w 100,8 proc.

CIEPŁO

Produkcja ciepła wyniosła 306 798 GJ.

Miesięczny plan sprzedaży ciepła został wykonany w 124,3 proc.

Emisja zanieczyszczeń wrzesień/październik

	wykonanie	plan
NO₂	47 321 kg/107 372 kg	40 300/103 800 kg
SO₂	121 715 kg/301 313 kg	137 500 kg/351 700 kg
Pył	5 224 kg/12 050 kg	6 700 kg/17 200 kg

Wiadomości nie tylko z branży

Ministerstwo Środowiska przygotowało śmieciową rewolucję

Rada Ministrów przyjęła przygotowany przez Ministerstwo Środowiska projekt założeń do ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach. Zakłada on przejęcie przez gminy zarządzania odpadami komunalnymi, a przez to uzdrowienie gospodarki odpadami w kraju. To system, który obowiązuje już we wszystkich krajach Unii Europejskiej poza Polską i Węgrami. Odpady to obecnie największy problem ekologiczny w Polsce. W naszym kraju ponad 86 proc. odpadów komunalnych trafia na składowiska, co jest prawie dwukrotnie powyżej średniej europejskiej (w Unii Europejskiej średnio 47 proc.). W niektórych krajach, takich jak Niemcy, Holandia, Belgia, Dania czy Szwecja, na wysypiska trafia ich nawet mniej niż 10 proc. (...)

20 października, wnp.pl

Do końca 2010 r. będzie gotowy program redukcji emisji gazów?

Ministerstwo Gospodarki wspólnie z Ministerstwem Środowiska opracowuje założenia do Narodowego Programu Redukcji Emisji Gazów Ciepłarnianych. Założenia powinny być gotowe jeszcze w 2010 r.

Od kilku miesięcy trwają prace nad opracowaniem założeń Narodowego Programu Redukcji Emisji Gazów Ciepłarnianych. Jak zapowiada Departament Rozwoju Gospodarki Ministerstwa Gospodarki założenia powinny być gotowe do końca 2010 r. (...)

27 października, wnp.pl

KHW podniesie cenę węgla dla energetyki w granicach inflacji

Katowicki Holding Węglowy podniesie w przyszłym roku cenę węgla dla energetyki o wskaźnik inflacji, czyli ok. 3 proc. Przedstawiciele spółki tłumaczą, że jest to uzgodniona z kontrahentami korekta cen, wynikająca z inflacji. KHW to drugi, po Kompanii Węglowej, największy dostawca węgla energetycznego w Polsce. Półtora tygodnia temu także Kompania ogłosiła, że „nie przewiduje w kontraktach na przyszły rok żadnych znaczących podwyżek cen węgla dla energetyki”. (...)

29 października, PAP

30 projektów z zakresu wysoko- sprawnej kogeneracji walczy o dofinansowanie

Zakończył się nabór wniosków dla działania 9.1 Wysokosprawne wytwarzanie energii w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. O dofinansowanie stara się 30 projektów.

Jak informuje Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej złożono 30 wniosków o dofinansowanie o całkowitym koszcie realizacji projektów w wysokości ponad 831 mln zł, na łączną kwotę dofinansowania w wysokości blisko 332 mln zł. Natomiast kwota środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów w ramach konkursu to 58 mln zł. O dofinansowanie walczą inwestycje z zakresu przebudowy i budowy jednostek wytwarzania energii elektrycznej oraz ciepła w skojarzeniu spełniające wymogi wysokosprawnej kogeneracji. Planowany termin publikacji listy rankingowej to I kwartał 2011 roku. Ostateczne wyniki znane będą w III kwartale 2011 roku.

9 listopada, wnp.pl

O uprawnieniach do emisji CO₂

(...) Czy wiadomo w końcu, na jakich zasadach ciepłownictwo ma dostawać uprawnienia do emisji CO₂ po 2012 roku?

— Niestety już raczej na 90 proc. klamka zapadła — powiedział prezes Izby Gospodarczej Ciepłownictwo Polskie. — Jeżeli chodzi o obliczanie przydziału uprawnień do emisji CO₂ dla ciepłownictwa po 2012 roku to będzie zastosowany jako układ odniesienia 10 proc. najbardziej efektywnych instalacji

w Unii Europejskiej. Oznacza to, że w praktyce układem odniesienia będzie emisja CO₂ z gazu ziemnego, co z kolei oznacza, że od 2013 roku polskie ciepłownie i elektrociepłownie w większości przypadków spalające dwa razy bardziej emisyjny węgiel będą musiały kupić nie 20 proc. uprawnień do emisji CO₂, jak przewidują dyrektywy, tylko około 50 proc. uprawnień. To już praktycznie niestety jest przesądzone. Nie udało się tego przewalczyć na poziomie Unii Europejskiej.

9 listopada, wnp.pl

To nie krasnoludki palą śmieci

15 listopada br., w ramach ogólnopolskiego Dnia Czystego Powietrza – w tym roku pod hasłem „To nie krasnoludki palą śmieci” – odbędą się akcje w ponad 50 miejscowościach. Ich celem jest uświadomienie szkodliwości spalania odpadów w domowych piecach. (...) Podczas spalania emitowane są do atmosfery pyły, które odkładając się w glebie, powodują szkodliwe dla zdrowia człowieka zanieczyszczenie metalami ciężkimi, tlenek węgla, tlenek azotu, dwutlenek siarki, chlorowodór, cyjanowodór, rakotwórcze dioksyny i furany.

Raport Komisji Europejskiej informuje, iż co roku na choroby wywołane złym stanem powietrza umiera 28 tysięcy Polaków.

9 listopada, wnp.pl

Polska w elektroenergetyce ma nadzwyczaj trudną sytuację

Polska w porównaniu z innymi krajami UE ma nadzwyczaj trudną sytuację w sektorze elektroenergetycznym — powiedział wiceminister skarbu podczas V Forum Energetycznego w Sopocie.

— Fakt, że ok. 94 proc. energii uzyskujemy z węgla brunatnego i kamiennego sprawia, że w ciągu najbliższych nawet kilkudziesięciu lat nie jesteśmy w stanie przestawić naszej energetyki na bloki jądrowe, gazowe czy alternatywne źródła energii — powiedział wiceminister. Oceniał, że dopiero po 2020 roku zacznie spadać w Polsce w sposób istotny udział węgla w produkcji energii elektrycznej. Jego zdaniem największym problemem sektora energetycznego w Polsce są inwestycje w wytwarzanie i dystrybucję energii elektrycznej. (...)

10 listopada, Serwis Energetyka

Wrócił do EC „Będzin”

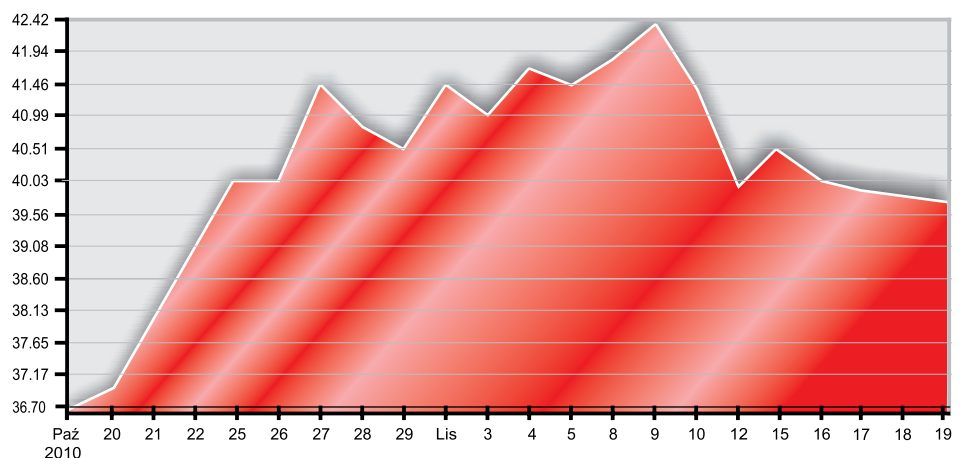
Wojciech Kwapiński pracę w EC „Będzin” rozpoczął 1986 roku jako monter armatury wysokociśnieniowej w Stacji Demineralizacji Wody. W czasie restrukturyzacji Spółki został zatrudniony w firmie SELW jako starszy konserwator sprzętu ppoż. Po czterech latach, od 1 maja 2010 roku, ponownie został zatrudniony w Elektrociepłowni „Będzin” S.A., tym razem na stanowisku maszynisty urządzeń nawęglania, odpopielania i odżużlania.

Od dawna interesuje się muzyką, szczególnie heavymetalową, sam również gra na gitarze. W ostatnim czasie odkrył w sobie nową pasję – jazdę na rolnkach.

— Nigdy nie przypuszczałem, że jazda na rolnkach będzie dla mnie taką frajdą — powiedział pan Wojciech — kiedy po raz pierwszy je założyłem, poczułem, że to jest to! Teraz w wolnych chwilach udaję się na Pogorię w Dąbrowie Górniczej i tam jeżdżę wspólnie z grupą miłośników tego sportu.

Redakcja

Notowania akcji Elektrociepłowni „Będzin” S.A.

W „Rycerskim”

W restauracji Hotelu Rycerskiego w Czeladzi 6 października odbyło się spotkanie pracowników Elektrociepłowni „Będzin” S.A.

Celem spotkania było zarówno podsumowanie realizacji zadań wyznaczonych w poprzednim roku, jak i zidentyfikowanie najważniejszych problemów, jakie czekają Spółkę w najbliższych latach.

Prezes Zarządu **Paweł Orłof** przywitał zebranych, przedstawił bieżącą sytuację EC „Będzin” i zachęcił do owocnych obrad.

Kierownicy komórek organizacyjnych przedstawili sprawozdania z realizacji rzeczowych zadań z roku 2009. Tematy spotkania były różne, począwszy od tak trudnych i ważnych dla Spółki zagadnień jak:

- dostosowanie urządzeń dźwignicowych do „Dyrektywy maszynowej 2006/42/WE”,

- określenie potencjałów możliwości wzrostu efektywności wytwarzania w świetle „Projektu ustawy o efektywności energetycznej”,

- dostosowanie urządzeń EC „Będzin” do pracy po wejściu w życie ustawy o systemie bilansowania i rozliczania wielkości emisji dwutlenku siarki (SO₂) i tlenków azotu (NO_x) dla dużych źródeł spalania,

- działania związane z planowaną ustawą o efektywności energetycznej,

- wdrożenie „Polityki bezpieczeństwa IT Grupy RWE”,

- przegląd procedur ZSZ pod względem wymagań stawianych przez normy EN ISO 14001:2004, PN-N 18001:2004 oraz dostosowanie dokumentacji do znowelizowanej normy EN ISO 9001:2008,

do tematów bardziej operacyjnych, a mianowicie:

- przygotowanie obchodów 100-lecia Spółki w roku 2013,

- uruchomienie kancelarii elektronicznej w celu wprowadzenia nowego modelu porządkowania dokumentacji,

- wprowadzenie systemu automatycznej identyfikacji i inwentaryzacji (technologia kodów kreskowych oraz specjalistycznych etykiet inwentaryzacyjnych) – zadanie poprawiające efektywność Spółki pod względem ekonomicznym i technicznym.

Na zakończenie wystąpień kierownicy komórek przedstawili nowe plany i zadania na kolejne lata, a prezes Paweł Orłof podziękował im za rzetelne i wnikliwe przygotowanie prezentacji.

W spotkaniu uczestniczyli również pracownicy obchodzący w tym roku jubileusze pracy zawodowej. Członek Zarządu **Sabina Apel** wraz z Dyrektorem Wykonawczym **Józefem Kijakiem** podziękowali jubilatom i wyróżnionym pracownikom za owocną pracę i zaangażowanie na rzecz Spółki. Gratulowali osiągniętych sukcesów, życzyli zdrowia i powodzenia w życiu osobistym. Każdy z wyróżnionych został uhonorowany okolicznościowym dyplomem. Spotkania o takim właśnie charakterze oprócz wyzwalania aktywności zawodowej integrują załogę, poprawiają atmosferę w pracy, a także motywują do lepszego wykonywania obowiązków.

Agnieszka Barska

Kształcenie w zawodzie

O tym, jak w minionej epoce funkcjonował rynek pracy i jaki miał wpływ na gospodarkę, lepiej nie mówić. Po transformacji ustrojowej pojęcie rynek pracy nabrało zupełnie innego znaczenia. Zmiana zasad prowadzenia działalności gospodarczej z jednej strony tworzy bezrobocie, z drugiej natomiast ujawnia deficyt niektórych zawodów.

Każdy, kto prywatnie poszukuje fachowca, wie, jak trudno znaleźć dobrego tynkarza, murarza, kafelkarza czy hydraulika. Jednak dla przedsiębiorstw, a co za tym idzie dla rozwoju gospodarczego, jest to problem o znacznie większym wymiarze. Pracownicy wykwalifikowani z dużym doświadczeniem odchodzą na emerytury, młodzi mający „fach w ręku” wyjeżdżają do pracy za granicę, a ci, którzy mogliby pracować, nie mają odpowiedniego przygotowania do zawodu. Kilka lat temu polikwidowano wiele szkół zawodowych, aby nie produkować bezrobotnych, jednak po kilku latach okazuje się, że w niektórych zawodach pojawiają się poważne braki. W USA młody człowiek w wieku 13 lat dowiadyuje się, jaki zawód będzie dla niego atrakcyjny za 10 lat i ile może zarobić, toteż zgodnie z zainteresowaniami ma możliwość podejmowania decyzji co do wyboru zawodu. I chociaż prowadzone są badania rynku pracy, to u nas na taką informację gimnazjalista na pewno nie może liczyć. Brak poradników, z których uczeń dowiedziałby się, w jakich zawodach warto się kształcić, a jakich nie wybierać bo ich absolwenci prawie na pewno będą bezrobotni.

— Jaka sytuacja panuje w będińskich szkołach przygotowujących uczniów do zawodu, biorąc pod uwagę zapotrzebowanie na rynku pracy i jakość kształcenia? — pytam **Krystynę Antosik**, naczelnik Wydziału Oświaty Starostwa Powiatu w Będzinie.

— W naszym mieście funkcjonują obecnie dwa zespoły szkół zawodowych, są to czteroletnie technika i trzyletnie szkoły zasadnicze. Tworzenie kierunków kształcenia zależy od ilości chętnych gimnazjalistów, chcących w naszych szkołach zdobywać z góry wybrany zawód. W zależności od zainteresowania danym kierunkiem tworzone są klasy o poszczególnych profilach. Jako ciekawostkę powiem, że obecnie największą popularnością cieszy się fryzjerstwo.

W będińskim Starostwie opracowano program kształcenia praktycznego, który od dwóch lat jest sukcesywnie wdrażany. Celem tego projektu jest nowoczesne i fachowe przygotowanie uczniów do wykonywania zawodu. Staraniem powiatu będińskiego utworzone zostało Centrum Kształcenia

Praktycznego przy ul. Krasickiego, obok Zespołu Szkół nr 1. Do tej pory zajęcia praktyczne odbywały się w obu zespołach szkół i każdy z nich w ramach własnych możliwości wyposażał warsztaty w potrzebne sprzęty, urządzenia i środki dydaktyczne. Obecnie warsztaty dla wszystkich uczniów zlokalizowane zostały w jednym miejscu, co pozwala na zdecydowanie lepsze warunki prowadzenia nauki praktycznej, a poza tym, co nie jest bez znaczenia, możemy sobie, jako Starostwo, pozwolić na nowoczesne wyposażenie warsztatów i udoskonalanie metod nauczania, przeznaczając środki finansowe tylko na potrzeby jednej placówki. Udało nam się, jak na dzisiejsze warunki, dobrze wyposażać pracownie specjalistyczne, mimo iż nie otrzymaliśmy środków z UE, o które zabiegało Starostwo. Zarząd powiatu poważnie traktuje szkolnictwo zawodowe i dokłada starań, aby do pracowni trafiały nowoczesne urządzenia. Obecnie CKP może pochwalić się nowoczesnym wyposażeniem pracowni mechaniki pojazdowej i pracowni obrabiarek zaliczanych do najwyższej

Od lewej: Krystyna Antosik, Agata Sukiennik

światowej klasy. W planie przewidziane są zakupy kolejnych urządzeń i akcesoriów do praktycznej nauki zawodu, uzależnione jednak od posiadanych środków finansowych. — Jeśli chodzi o sytuację na rynku pracy — mówi **Agata Sukiennik**, wicedyrektor Centrum Kształcenia Praktycznego — to w czasie ostatniej narady w Starostwie otrzymaliśmy informację od Powiatowego Biura Pracy, że jest duże zapotrzebowanie na techników elektryków. Od przyszłego roku technika będą mogły kształcić w dwóch nowych zawodach: technik energetyk i technik gazownictwa — tak wynika z wysłanego do konsultacji projektu rozporządzenia Ministerstwa Edukacji Narodowej w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego. Poszerzenie kierunków jest niezbędne, ponieważ przedsiębiorstwa energetyczne borykają się z deficytem średniej kadry technicznej. Już teraz odczuwalny jest brak specjalistów w tych zawodach, a trzeba wiedzieć, że pierwsze osoby pojawią się dopiero za cztery lata. Resort edukacji musi jeszcze przygotować podstawę programową i opracować egzaminy zawodowe. Obecnie z warsztatów korzysta 400 uczniów i aby wszystkim stworzyć prawidłowe warunki do nauki, nasza placówka prowadzi zajęcia również w godzinach popołudniowych. W CKP przygotowujemy uczniów do zawodów związanych z budownictwem, czyli

W nowoczesnej pracowni obrabiarek

Prace budowlane w faziencie

Zajęcia w pracowni fryzjerskiej

Zajęcia z zawodoznawstwa

malarzy, kafelkarzy, tapeciaryzy, technologów robót wykończeniowych. Uczymy zawodu mechaników pojazdów samochodowych, elektroników, techników elektroników i mechaników, mechaników lotnictwa i aparatury precyzyjnej. Szkolimy także młodzież w zakresie usług fryzjerskich i gastronomicznych. Po ukończeniu szkoły każdy uczeń zdaje egzamin i otrzymuje uprawnienia do wykonywania zawodu. Zatrudniamy również dwudziestu wykwalifikowanych nauczycieli zawodu.

Co roku prowadzimy nabór do szkół zawodowych. W tym celu organizujemy spotkania z gimnazjalistami, prezentujemy im atuty szkolnictwa zawodowego i zachęcamy do wyboru kierunku, uświadamiając jednocześnie, że szkoła zawodowa nie wyklucza możliwości dalszej nauki, natomiast pozwala na szybkie wchodzenie na rynek pracy i zdobywanie własnych środków utrzymania. Planujemy również rozmowy z dyrektorami szkół zawodowych na temat utworzenia klas o profilu przygotowującym do pracy w energetyce, które mogłyby funkcjonować już w najbliższym roku szkolnym.

Teresa Bobran

Kupić, nie kupić... oto jest pytanie

Już niedługo masowo ruszymy na zakupy. Mikołajki tuż, tuż, prezenty pod choinkę trzeba przygotować, potem kupić produkty na świąteczny stół, no i oczywiście kreacje na noc sylwestrową. Jakby tego było mało, pod koniec roku bywają różne atrakcyjne wyprzedaże i promocje nie do odrzucenia. Należy się jednak zastanowić, dla kogo, czy dla kupującego, czy dla sprzedającego? Ileż to razy wnosząc do domu torby z zakupami, cieszymy się towarem, a po pewnym czasie dochodzimy do wniosku, że daliśmy się zwyczajnie naciągnąć na niepotrzebny wydatek, a jeszcze gorzej, kiedy jakiś cudowny środek po prostu nie działa.

Czy nam się to podoba czy nie, jesteśmy pod wszechobecnym wpływem reklamy. „Mądra kobieta zawsze...”, „Polacy najchętniej wybierają...”, „Prawdziwy mężczyzna...”, „Chcesz mieć zdrowe dziecko, kupuj codziennie...”, „Zasługujesz na...”. Wierząc reklamom, nie musimy nawet chodzić do lekarza, wszystkie medykamenty na każdą dolegliwość można kupić bez recepty, wystarczy się skonsultować...

Tego typu „prawdy” słyszymy niezależnie od słuchania, wdzierają się one raczej w naszą nieświadomość niż podświadomość, o czym doskonale wiedzą twórcy reklam. Specjaliści od reklamy doszli do perfekcji w stosowaniu metod, które wpływają na nasze zachowania, i są to metody, z których wpływu nie zdajemy sobie sprawy. Wiedza na temat chwytów, jakich używa się w reklamie, może nas obronić przed kupowaniem rzeczy, może nie tyle zbędnych, ile nieskutecznych. Setki, a nawet tysiące mądrych ludzi pracuje nad tym, jak oślepić tysiące innych, i trzeba przyznać, że niektóre reklamy są dziełami sztuki. Jesteśmy nastawieni na odbiór, z braku czasu nie analizujemy przekazywanych nam informacji, wierzymy, bo sami nie oszukujemy. Wierząc informacjom podawanym w reklamach, przestajemy myśleć kreatywnie, wygodniej jest zaufać innym. Obiły mi się o uszy takie powiedzenia: „Kłamstwo musi być tak wielkie, aby było wiarygodne” i „Kłamstwo tysiąc razy powtórzone staje się prawdą”. Załóżmy, że jesteśmy odporni na reklamy, nie oglądamy ich, nie ulegamy nieznanym autorytetom, uważamy, że nikt i nic nie ma na nas wpływu, ale... chodzimy na zakupy. Idąc do sklepu, musimy pamiętać, że fachowcy od reklamy czuwają dzień i noc, w porozumieniu z psychologami zakładają na

nas pułapki. Jakie to pułapki? Na przykład: idąc po chleb do supermarketu, mijamy setki towarów, by do niego dotrzeć. Chleb nigdy nie jest na pierwszym miejscu. Mijamy półki i zawsze coś wrzucimy do koszyka. Miejsce, na którym umieszcza się produkt w sklepie, ma bardzo duże znaczenie. Od tego zależy, czy zostanie on zauważony i czy włożymy go do koszyka. Artykuły dla dzieci są umieszczane na wysokości wzroku dziecka, towary nie reklamowane, czasami całkiem dobre, są na najniższej półce. Manipulacji podlega również cena. Coś kosztuje jedyne 4,99 złotych, a przecież tak naprawdę kosztuje 5 złotych, ale na początku jest 4. Jest to tzw. cena psychologiczna. A już najlepsze są tzw. gratisy. Kiedyś kupiłam produkt z napisem – 30 proc. gratis. Porównując go z „niegratisem”, ja i cała moja rodzina stwierdziliśmy, że „siakies” to inne, jakby rozrzedzone. I jeszcze jeden chwyt reklamowy – przy drogich produktach umieszcza się kwotę obniżki, chociaż to tylko np. 5 proc. ceny, natomiast przy tanich jest napisane – 30 proc. co daje np. 2 zł.

Co robić, aby nie dać się skusić? Najlepiej iść do sklepu po produkty spożywcze po dobrym śniadaniu lub sycącym obiedzie. Wtedy nie czujemy głodu, a nasze oczy „nie jedzą” i nie wrzucamy do koszyka niepotrzebnych produktów, które mogłyby się zepsuć w lodówce. Udając się do sklepu czy supermarketu po produkty spożywcze, dobrze jest zrobić listę zakupów, i chociażby kusily nas nieziemskie zapachy, kolorowe etykiety, wpadająca w ucho melodia i piękne dziewczyny, to jesteśmy obojętni. Założmy, że kupiliśmy tylko to, co zapisaliśmy na kartce. Z koszykiem idziemy do kasy. Jest długa kolejka, a my się nudzimy. I co? Na trasie do kasy są ustawione półki z różnymi „potrzebnymi” przedmiotami; kolorowe czasopisma, batoniki, czekoladki, gumy do żucia, baterie, szczotki i wiele innych rzeczy, które mogą nam się przydać. I jest to ostatnia próba.

Forsycja

W Warszawie

W sobotę 9 października 2010 roku pracownicy z rodzinami pojechali na wycieczkę do Warszawy połączoną ze spektaklem *Les Miserables* w Teatrze ROMA.

Pierwszym punktem programu zwiedzania było Muzeum Fryderyka Chopina mieszczące się w Zamku Ostrogskich. Po wejściu efekt był niesamowity – jakby do pałacowych sal i kazamatów Zamku Ostrogskich wpadł piorun kulisty i przeniósł zabytek pełen chopinaliów w całkiem nowy wymiar i XXI wiek. Zabytkowy Zamek Ostrogskich wypełniony jest różnymi konstrukcjami ze stali i świecących paneli, ukrytymi głośnikami, monitorami i ekranami dotykowymi, które po przyłożeniu palca wyświetlają żądany obraz czy wybraną kompozycję mistrza. Każde z pomieszczeń, a jest ich piętnaście, zaprojektowano jako osobne mini-muzeum. W środku nie ma żadnych strzałek z napisem „kierunek zwiedzania”. Zwiedzający sami eksplorują przestrzeń, muszą zaufać własnej intuicji. Elektroniczny bilet pozwala na odsłuchiwanie komentarzy w kilku wersjach językowych. Cała ekspozycja sprawia frajdę każdemu – małemu dziecku, ale i muzykologowi. Muzeum szokuje i zachwyca. Mieszane uczucia wzbudza sala pałacowa, którą prawie w całości wypełnia wielkie czarne pudło poświęcone

śmierci kompozytora. Wchodząc do symbolicznej trumny, oglądamy pośmiertną maskę Chopina z grymasem bólu i cierpienia, obok spoczywa kosmyk zabalsamowanych włosów kompozytora. Na piętrze możemy zobaczyć fortepian młodego Fryderyka, który po jego wyjeździe z Warszawy odziedziczyła siostra, i to właśnie ten instrument został wyrzucony przez okno w 1863 r. w czasie dewastowania przez rosyjskich żołnierzy pałacu Zamoyskich.

Potem był spacer po Krakowskim Przedmieściu – jednej z najbardziej reprezentacyjnych ulic Warszawy, stanowiącej północny odcinek Traktu Królewskiego, biegnący od Zamku Królewskiego na południe w kierunku Łazienek. Kolejnym punktem programu był przejazd na Powązki Wojskowe. Na trasie spaceru odwiedziliśmy groby zmarłych, którzy są częścią naszej historii, a także budowany pomnik upamiętniający

96 ofiar katastrofy prezydenckiego samolotu pod Smoleńskiem.

Po wyczerpującym dniu, ale jakże ciepłym i słonecznym, była konsumpcja smacznej obiadokolacji, po czym prawdziwy „deseerek” – główny cel wyjazdu: *Les Miserables* – absolutna klasyka musicalu na deskach Teatru ROMA, spektaklu opartego na ponadczasowej powieści Wiktora Hugo *Nędznicy*.

Les Miserables to wielka literatura, wielkie namiętności, wielkie ideały, ukazanie losów wielu bohaterów na przestrzeni wielu lat.

Le Mis to musical wszech czasów o miłości i o sile tego uczucia, które powoduje, że człowiek chce za wszelką cenę diametralnie zmienić siebie i swoje życie.

Po fascynujących przeżyciach wycieczka w niedzielę nad ranem powróciła do Będzina.

Danuta Gorgoń

Zdjęcia: Jan Zarychta

Komisja ds. Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych serdecznie zaprasza dzieci pracowników Elektrociepłowni „Będzin” S.A. do lat 13 na spotkanie mikołajkowe organizowane w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Jana Dormana w Będzinie przy ul. Teatralnej 4, które odbędzie się 4 grudnia 2010 roku o godzinie 10.00

Spotkanie z Mikołajem poprzedzi spektakl pt.: *W Dolinie Muminków* w reżyserii Stanisława Ochmańskiego na podstawie tekstu fińskiej pisarki Tove Jansson. Miło nam poinformować Państwa, że na teatralnej scenie dzieci będą mogły zobaczyć znanych im bohaterów: Muminka i Pannę Migotkę, a także Mamusię i Tatusia Muminka, oraz wesołych przyjaciół całej rodziny, czyli Ryjka, Włóczykija, Topika i Topię. Nie zabraknie również groźnej Buki, a nawet tajemniczego Czarodzieja. Serdecznie zapraszamy i zachęcamy dzieci wraz z rodzicami do obejrzenia muminkowych przygód i spotkania z Mikołajem!

Życzymy wielu miłych wrażeń i dobrej zabawy!

kociot

Biuletyn informacyjno-reklamowy

WYDAWCA
REDAKTOR NACZELNA
RADA PROGRAMOWA

OPRACOWANIE WYDAWNICTWA
REALIZACJA WYDAWNICZA, DRUK

Elektrociepłownia „Będzin” Spółka Akcyjna
Agnieszka Barska, tel. 032 267 99 16
Paweł Orlof – przewodniczący, Józef Kijak – wiceprzewodniczący,
Jolanta Dąbrowska-Macha, Krystyna Jakubowska, Agnieszka Barska,
– członkowie, Teresa Bobran – sekretarz

ELIPSA Będzin, tel. 032 761 84 55, elipsa@konto.pl
AWR Edytor Katowice, tel. 032 203 37 19

Elektrociepłownia „Będzin” Spółka Akcyjna, ul. Małobądzka 141, 42-500 Będzin